

N.Y.C. TIME

זמן הדלקת נרות - 7:27

סוף זמני ק"ש - 8:52

9:28 -

סוף זמן תפלה - 10:37

דף היומי לשבת: מנחות ק"ד

בס"ד, עש"ק פ' אחריקדושים - שנת תשפ"ו לפ"ק
שבת היא כ"ג בעומר - פרק ג'

פרשיות אחרי-קדושים

אותם שנזכר בהם לשון ערוה, ו"עבירה" היינו זכר ובהמה ומולך ודרכי האמורי.

ועיין בחומש אור החמה להג"ר זונדל קרוזר זצ"ל שכתב: אפשר ד"עבירה" דכאן וכו' היינו פסולי כהונה או שאר חייבי לאוין שאינם בשם עריות, שהמכוון בה חייבי כריתות ומיתת בית דין.

[המהר"ל בגור ארי' כתב ש"מן העבירה" - כוונתה לעבירות הכתובות בפרשת קדושים, ולא לעבירות הכתובות לעיל בפרשת אחרי, ומ"מ עיקר הקדושה נאמרה על פרישה מעריות].

ושמא יש לפרש ד"מן העריות ומן העבירה" היינו מעשה העבירה וגם הרהורי עבירה, דהא אמרו חז"ל (ימא כט.) דהרהורי עבירה קשו מעבירה.

ועיין ברבינו בחיי בכד הקמח (ערך טהרת הלב) ובפירושו על פ' נצבים (דברים כט:יז) שהביא ששה פירושים למה שאחז"ל הרהורי עבירה קשו מעבירה.

ועיין ברמב"ם במורה נבוכים (ח"ג פ"ח) שכתב: כבר ידעת אמרם הרהורי עבירה קשין מעבירה, ולי בפירושו פירוש נפלא מאד, והוא, שהאדם כשימרה אמנם ימרה מצד המקרים הנמשכים אחר החמר שלו, כמו שבארתי שהאדם לא יעשה מרי רק בבהמותיו, אבל המחשבה היא מסגולות האדם הנמשכים אחר צורתו, וכשיחשוב במרי ובעבירה, ימרה בנכבד שבשני חלקיו, ואין חטא מי שעבר והעביד עבד סכל כחטא מי שהעביד בן חורין חשוב וכו'.

והראה לי ידי"נ החשוב הרב יונתן רובינסאן שליט"א את דברי הרמב"ם בפירוש המשניות לחגיגה (פ"ב מ"א) על המשנה: כל שלא חס על כבוד קונו ראוי (רתוי) לו שלא בא לעולם, וז"ל הרמב"ם: הכוונה בזה, מי שלא חס על שכלו, כי השכל הוא כבוד ה', וכיון שאינו יודע ערך הדבר הזה שניתן לו, הרי הוא מופקר בידי תאוותיו ונעשה כבהמה. וכך אמרו, מאי שלא חס על כבוד קונו? זה העובר עבירה בסתר (חגיגה טז., קידושין מ.). ואמרו במקום אחר (תנחומא נשא ה'): אין המנאפים מנאפים עד שתכנס בהם רוח שטות. וזה אמת, לפי שבעת התאוה איזו תאוה שתהי', אין השכל שלם, עכ"ל.

והנה בפ"ז מהל' תשובה (ה"ג) כתב הרמב"ם: אל תאמר שאין תשובה אלא מעבירות שיש בהן מעשה כגון זנות וגזל וגניבה. אלא, כשם שצריך אדם לשוב מאלו, כך הוא צריך לחפש בדיעות רעות שיש לו וכו'. ואלו העוונות קשים מאותן שיש בהן מעשה, שבזמן שאדם נשקע באלו קשה הוא לפרוש מהם, וכן הוא אומר: "יעזוב רשע [דרכו ואיש און מחשבותיו] וגו'".

"ושמרתם את חקותי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם אני ה'" (יח:ה). ופירש"י: וחי בהם - לעוה"ב, אני ה' - נאמן לשלם שכר.

בס' לולי תורתך איתא: פעם התחבט מרן [הגר"א שך] זצ"ל בקושיא חמורה. נסע לירושלים ונודע עם מרן הגרי"ז מבריסק זצ"ל, שטח את הקושיא ושמע מהלך שהאיר את הסוגיא באור יקרות והקושיא מתורצת מאליה. נפעם מרן, שב לשיבה וחזר על המהלך בפני התלמידים, התרגש ואמר: "איני יודע אם תורתי ומצוותי נחשבים במרום, איני יודע כיצד ישקלו את עונותי, וכבר נאמר כי עומק הדין מכוסה מבני אדם. אבל אם הי' לי חלק לעוה"ב - הרי שמחתי על החידוש הזה היתה גדולה כל כך, שחוששני שקבלתי בה כל שכר בעוה"ז, ואבדתי חלקי לעוה"ב!" ...

"ושמרתם את משמרתי לבלתי עשות מחקות התועבות וגו'" (יח:ל). בס' אמרי דעת מובא מהג"ר מאיר שפירא זצ"ל: לכאורה, רק לגבי מצוות נכון להבחין בין 'משפטים' ו'חקים' - שכליים ואל-שכליים, אך מה ל'חקים' ולעבירות?

אמנם מצינו גם עבירות 'חוקיות', כגון העברת בן למולך, שאין בה שום הנאה או תאוה ושכל הגיוני. והנה על פסוק זה דרשו חז"ל (מו"ק ה.): "ושמרתם את משמרת" - עשו משמרת למשמרת. כלומר, עשו סייגים לזהירותנו שאם נעבור חלילה אפי' על סייג קטן שבתורה, והוא בלתי מובן - חוקי, אנו עוד עלולים לבוא מזה לידי עבירה חמורה ופחותה ביותר, העבירה ה'חוקית'. לפיכך "ושמרתם את משמרת" בכדי שתוכלו להשמר "לבלתי עשות מחקות התועבות".

"קדשים תהיו" (יט:א). פירש"י: הו' פרושים מן העריות ומן העבירה, שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה וכו'.

מהו "מן העבירה"? בשפתי חכמים איתא: "ומן העבירות" דנקט רש"י, רוצה לומר נמי עבירות של עריות.

במשכיל לדוד איתא: נראה ד"עריות", רצונו לומר הנהו דכתיבי באורייתא, ו"עבירה" רצונו לומר כגון שניות דבהו שייך לשון קדושה, והיינו כדאמרינן: קדש עצמך במותר לך, שמן התורה מותרים נינהו וכו'.

בבאר בשדה (לתלמיד המשכיל לדוד) איתא: ונראה לי ד"עריות" הן

ובמגדל עוז איתא: זהו מפורסם בכלל מה שאמרו: הרהורי עבירה קשין מעבירה.

בסוף ה' איסורי ביאה (פכ"ב) כותב הרמב"ם: אין לך דבר בכל התורה כולה שהוא קשה לרוב העם אלא לפרוש מן העריות והביאות האסורות. אמרו חכמים, בשעה שנצטוו ישראל על העריות, בכו, וקבלו מצוה זו בתרעומות ובבכי וכו' (ה"ח). ואמרו חכמים, גזל ועריות נפשו של אדם מתאוה להן ומחמדתן, ואין אתה מוצא קהל בכל זמן וזמן שאין בהן פרוצין בעריות וביאות אסורות וכו' (ה"ט). לפיכך ראוי לו לאדם לכוף יצרו בדבר זה ולהרגיל עצמו בקדושה יתירה ובמחשבה טהורה וברעת נכונה כדי להנצל מהן וכו' (ה"כ), וכן ינהוג להתרחק מן השחוק ומן השכרות וכו', יתירה מכל זאת אמרו, יפנה עצמו ומחשבתו לרברי תורה וירחיב דעתו בחכמה, שאין מחשבת עריות מתגברת אלא בלב פנוי מן החכמה וכו', עכ"ל.

ושמא לשני דברים אלו - מעשה עריות ומחשבת העריות - כיוון רש"י במה שכתב: הווי פרושים מן העריות ומן העבירה (הרהורי עבירה).

בענין דין חציצה הנוגע לצפרניים ארוכות

בדין טבילת כהן גדול ביום הכיפורים כתוב: "ורחץ את בשרו במים" (טז:נד) ומזה למדו דאף חציצה בשיער פוסלת טבילה, דדרשו: "את בשרו" - "את" הטפל לבשר (עיין סוכה ז. ורש"י שם), שמחובר לבשרו, היינו השיער, אף הוא יהא במים. ואף הצפרניים נתרבו ממקרא זה שלא יהא בהם דבר חוצץ (תפארת למשה, יו"ד ס' קצ"ח, דף ל"ז ע"א).

בהל' נדה (יו"ד ס' קצ"ח סע' י"ח) איתא: צואה שתחת הצפורן שלא כנגד הבשר - חוצץ, ואיזהו שלא כנגד הבשר? זה שהצפורן עודף על הבשר, ולפי שאינן יכולות לכוון מה נקרא כנגד הבשר או שלא כנגדו, נהגו הנשים ליטול צפרניים בשעת טבילה.

שוב איתא בשו"ע (סע' כ'): דוקא בצק שתחת הצפורן חוצץ, אבל הצפורן עצמה אינה חוצצת. ואפילו אם היתה גדולה ועומדת ליחתך ופורחת ועוברת מכנגד הבשר אינה חוצצת.

וכותב הרמ"א: מיהו כל זה דווקא שאין צואה או בצק תחתיו בשעה שטבלה ומאחר דכבר נהגו ליטול הצפרניים, אפילו אם צפורן אחת נשאר בידה וטבלה, צריכה טבילה אחרת, וכן נוהגין.

ועיין בלבוש (יו"ד ס' קצ"ח סע' כ') שכותב: דוקא בצק שתחת הצפורן חוצץ או הצואה שלא כנגד הבשר, אבל הצפורן עצמה אינה חוצצת, ואפילו אם היתה גדולה ועודפת הרבה על הבשר ופורחת ועוברת מכנגד הבשר ועומדת להיקצץ אינה חוצצת, דהא מגופה הוא וכגופה דמיא כמו השער, ואפשר דמתרבי ג"כ מ"את" הטפל לבשרו, רק שלא יהא צואה או בצק תחתיו. מיהו כבר נהגו ליטול הצפרניים, ואפילו צפורן אחת שנשאר בידה וטבלה מצריכין אותה טבילה אחרת, ואפילו אין רואין לא שום צואה ולא בצק מתחתיה, ואפשר משום דחיישינן שמא היתה שם צואה או בצק בשעת טבילה ונפל לפיכך אין לשנות המנהג דכבר הורו זקנים.

[ובפתחי תשובה (סק"י) איתא: ראיתי בכתבי הרב הגדול מהר"ר דניאל זצ"ל שדעתו להקל בצפורני הרגלים שאינה צריכה טבילה אחרת הגם שאינה יודעת אם הי' נקי, וכתב שאפילו יודעת שלא הי' נקי אינה צריכה טבילה אחרת, שברגלים אין דרכן של הנשים להקפיד, עכ"ל].

"ולפני עור לא תתן מכשול" (יש:יד). בס' הר צבי עה"ת איתא: איתא בגמ' (פסחים כב:): ר' נתן אומר, מנין שלא יושיט אדם כוס יין לנזיר ואבר מן החי לבני נח, ת"ל "ולפני עור לא תתן מכשול".

תלמידי ר' שבתי אורלנסקי העיר, בהא דמושיט יין לנזיר דעובר בלפני עור אם גם הנזיר העובר באיסור שתיית יין עובר ג"כ בלאו דלפני עור בשתייה זו, דהרי בשתייה זו הוא מכשיל להמושיט בלאו דלפני עור.

ואמרתי דלכאורה תלוי הדבר בחקירת ס' יד מלאכי, וכן מפלפל בס' פרי יצחק (ס' מ"ח), במושיט כוס יין לנזיר אימתי עובר המושיט - האם בשעת הושטת היין אף דהנזיר לא שתה עדיין או לא ישתה אח"כ כלל, או דילמא דוקא בשעת שתיה עובר המושיט למפרע ואם לא שתה אינו עובר כלל, וא"כ להך צד דעובר מיד בשעת הושטה, א"כ בשתייתו אינו מכשיל לחבירו כלל, דכבר עבר בלפני עור. אך באמת עדיין יש להסתפק אי הנזיר עובר בלפני עור מיד בשעת נטילתו מיד חבירו. ועיין מה שהעיר בזה אחי, הרב משה מרדכי בלום נ"י, בסוף ספר 'תורה לדעת' ח"ג (עמ' רצ"ב-רצ"ד).

"את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו אני ה' אל תפנו אל האובות ואל הידעונים אל תבקשו לטמאה בהם אני ה' אלקיכם" (יש:ל-לא). ויש להבין, מדוע הסמיכה התורה שמירת שבת לאובות וידעונים, ומאי סמיכות דורשים איכא.

בס' יקרא דאורייתא מובא מס' ברית עולם: ויש לפרש עפ"מ דאיתא (סנהדרין סה): ואף שאלה זו שאל טורנוסרופוס את ר' עקיבא, א"ל ומה יום מיומיים וכו'. ופירש"י, למה תחשב יום שבת יותר משאר ימים. מי יימר דהאידינא שבתא, א"ל בעל אוב יוכיח, ופירש"י שאינו עולה בשבת. שמעינן מהא דבעל אוב הוא ראי' לשבת. וא"כ זהו שאמר הכתוב "את שבתותי תשמורו", אך פן יש לבעל הדין לחלוק ולומר מי יימר איזה יום הוא שבת, או כפירש"י למה תחשב יום שבת יותר משאר ימים. ועל כרחק צריכים לומר דבעל אוב יוכיח, אך א"כ יכול לעלות על דעתנו ח"ו שיש ממש בבעל אוב, לכך בא הכתוב להזהיר "אל תפנו אל האובות" - אע"פ שהוא אינו עולה בשבת, אפ"ה אין בו ממש.

וכותב הש"ך (ס"ק כ"ה): באמת חומרא זו לא נמצאת בשום פוסק, ואדרבה, מהמשנה והרבה פוסקים וט"ו נראה מבואר דכל שהצפורן נקי, בודאי אינו חוצץ. אלא ההגהת שערי דורא כתב דטוב להחמיר ותטבול שנית משום דאי אפשר שלא יהא בתוכו טיט, ועל כן כתב הרב (הרמ"א) דנהגין להחמיר. וכתב מהר"מ מלובלין בתשובה (סי' ע"א) דכיון שאין זה מדינא אלא מחומרא, נראה לי שלא החמירו אלא כשנמצא ששכחה צפורן אחת מיד אחר הטבילה קודם שלנה עם בעלה, אבל אם לא מצאה כי אם עד למחר, אין ראוי להחמיר שלא תוציא לעז על בעילתה. ואפילו אם לא נזקקה לבעלה אותו לילה, הדבר מכווער ואין צריכה טבילה אחרת אם לא נמצא שום כללון תחתיו, עכ"ל.

מיהו, בהראב"ד (סי' שכ"ו דף ס' ע"ד) מצאתי וז"ל: צריכה לחתוך צפרני ידיה ורגליה, דכיון דעתידיה ליטלן - חייצי השתא, עכ"ל [כיון דכל העומד לגזוז כגזוז דמי, כבר אינו חלק מן הגוף והוא חוצץ במקום חיבורו לגוף]. וזהו כעין מה שכתב הרב: ומאחר דכבר נהגו ליטול הצפרניים כו' צריכה טבילה אחרת כו'. משמע דטעמא לאו משום דאי אפשר שלא נשאר טיט תחת הצפורן אלא משום דהצפורן עצמו חוצצת, וכן כתב הב"ח (סע' י"ט) דנראה לו דאפילו ברי לה שלא הי' שום טיט כלל יש להחמיר שתטבול פעם שנית, שהרי איכא למאן דאמר אם הצפורן עומדת ליקצץ - חוצץ עכ"ל. וא"כ צריך עיון בפסק זה שפסק מהר"ם מלובלין, על כן נראה דהיכא דאפשר לה לחזור ולטבול, אפילו לא מצאה עד למחר יש לה לחזור ולטבול. וכמדומה לי שכן נוהגים להורות. אבל היכא דלא אפשר - אין להחמיר כיון שעבר הלילה וכו', עכ"ל.

ועיין בבאר היטב (ס"ק כ"ב) שכתב מהט"ז אם אירע ששכחה ליטול הצפרניים בשבת וביו"ט, לא תאמר לעובד כוכבים שיחתוך לה, דכיון שאין מצוה גמורה בנטילת הצפרניים, דהא אפשר בניקור תחתם, למה נבטל בזה שבות דשבת דאמירה לעובד כוכבים. ועוד, שאשה מסייעת ע"י שמטה לה את ידיה, וכאילו היא עושה מלאכה בשבת ויו"ט וכו'.

ובפתחי תשובה (ס"ק י"א) איתא: עיין באר היטב, ומה שכתב: אם אירע ששכחה בשבת כו', עיין בתשובות שבות יעקב (ח"ב סו"ס ח') שכתב דנראה לו עיקר למעשה כמסקנת בעל נקודות הכסף ליטול ע"י עובד כוכבים בידו או בשיניו, אף שבתשובות חכם צבי השיג עליו, היינו דווקא ליטול בכלי, אבל בכהאי גוונא, מודה וגם הנקודות הכסף עצמו למעשה לא התיר אלא ביד או בשיניו, ולרווחא דמילתא כתב דאפילו בכלי אפשר להתיר למקצת פוסקים, אבל אין לסמוך למעשה כי אם ביד או בשיניו, עיי"ש, עכ"ל.

עד כאן דברנו אודות צפרניים ארוכות אם נחשבות כחציצות לענין טבילת נדה.

מה הדין, אמנם, לגבי נטילת ידיים? בהל' נטילת ידיים (או"ח סי' קס"א

סע' א') איתא: צריך לזוהר מחציצה, שכל דבר שחוצץ בטבילה חוצץ בנטילה, כגון צואה [היינו זוהמת הצפרניים] שתחת הצפורן שלא כנגד הבשר ובצק שתחת הצפורן אפילו כנגד הבשר וכו' אבל במיעוטו שאינו מקפיד - אין לחוש.

וכותב הרמ"א: ומשום הכי לא נהגו לנקר הטיט שתחת הצפרניים לנטילה משום דהוי כמיעוטו שאין מקפיד כי אין מקפידין על זה לנטילה. אבל אם הי' מקפיד - הוא צריך לנקר, וכן עיקר. ואפשר שנהגו להקל בחציצה לענין נטילה כי יש אומרים שאין שייך חציצה לנטילה, אבל העיקר כסברא הראשונה.

במ"ב (ס"ג) איתא: שלא כנגד הבשר - כגון אם הצפורן גדול ועודף על בשר האצבע והצואה שיש שם עודף, זה דרך רוב בני אדם להקפיד לנקותם משום מאוס, משום הכי חוצץ, וצריך להסיר את הזוהמא קודם לנטילה. ובבצק, דרך בני אדם להקפיד אפילו נגד הבשר וכו' וכתב האל"י רבה בשם ספר חסידים דנכון מטעם זה שלא יגדל אדם את צפרניו.

וכותב השל"ה (שער האותיות, אות ק' סע' ע"ד בהג"ה): ואף שכתב הרמ"א שלא נהגו העולם לנקר הצפרניים, אל תשיגה בזה כשהצפרניים גדולים.

שוב כתב השל"ה: ראוי לכל אדם שינהוג כל ימיו ליטול צפרניו כל ערב שבת, ואז מצות כבוד שבת גוררת מצוה שנית - שכל ימי השבוע יהי' [הלכלוך שתחת הצפרניים] מיעוטא דמיעוטא, ובודאי אינו מקפיד, עכ"ל.

ובפסקי תשובות (סי' קס"א סק"ד) איתא: ובפמ"ג (א"א סק"ב) הוסיף עוד לומר שעצם הצפרניים כשהם גדולים עד שלא כנגד הבשר הם חציצה, אפילו נקיים לגמרי, על פי הכלל דכל העומד ליקצץ כקצוץ דמי, וכמבואר בש"ך יו"ד (סי' קצ"ח ס"ק כ"ה). ואם כי להלכה נקטינן להקל בזה דכל זמן שמחובר היטב לגוף לא אמרינן כל העומד ליקצץ וכו', מ"מ נלמד מכאן כמה יש לזוהר בכך ולחשוש למחמירים בדבר שבקל יכול האדם להרגיל עצמו לכך, זולת מחמת אונס, או מוהלים והשוטים הצריכים להשאיר צפרניהם ארוכות. אך יזהרו שיהי' נקי מלכלוך עכ"פ בכל החלק העודף מכנגד הבשר.

ובכף החיים (סי' קס"א סק"ד) מביא עוד מכתבי הרב חיים ויטל זי"ע ומהזוהר הקדוש, וז"ל עץ חיים (שער ל"א פ"ב): מה שעודף מן הצפורן ויוצא לחוץ מכנגד הבשר של האצבע, זה צריך לחתוך אותו, כי שם נתלים החיצונים, ויונקים בתכלית. וזהו שאמר הזוהר (ויקהל דף ר"ח): ובגין דא לא בעי לי' לאיניש לרבאה לאינון טורפין [לגדל אלו הצפרניים] וכו' והוא השיעור שהוא חוצץ בענין הנטילה של הידים, והוא מה שעודף מכנגד הבשר, לכן ענשו של המגדל צפרניים קשה מאד, עכ"ל.

לד"נ מורי ורבי הגאון הרב אברהם יעקב בן הרב מאיר הכהן פאם זצ"ל - נפ' כ"ח מנחם אב תשס"א
לד"נ ר' בנימין בן הרב ר' מרדכי ז"ל שור
לד"נ מרת עטא שרה בת ר' בנימין ע"ה - נפ' כ"ג אדר א' תשס"ח

PARSHIYOS ACHAREI-KEDOSHIM
© COPYRIGHT 2026
BY RABBI MATIS BLUM Z"L

לד"נ אסתר בת שלמה זלמן שטרן ע"ה

רוחמה ליבא בת רבקה לרפו"ש
צביה חיה בת לאה ברעניא לרפו"ש

כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו וגו' (יח:ג). פירש"י: מגיד שמעשיהם של מצריים ושל כנענים מקולקלים מכל האומות.

"You shall not perform the deeds of [the inhabitants of] the land of Egypt, where you lived, nor shall you follow the actions of [the inhabitants of] the land of Canaan, where I am bringing you ..."

Rashi explains that the Torah singled out the people in Egypt and Canaan as examples, to warn us not to follow their conduct, because they were the most corrupt of all the nations.

The Meforshim ask: by admonishing them not to follow the most perverse nations, it seems to imply that it is permissible to follow the less corrupt ones. Wouldn't it have been more appropriate to warn them not to follow even the more moderate nations?

Hagaon Rav Avrohom Pam, Z'T'L', once elaborated on a thought of Hagaon Rav Moshe Feinstein, Z'T'L', who explained in the following manner the words of Chazal: ישראל עזין שבאומות - Klal Yisroel is the strongest nation. There is no mediocrity among Jews. If a Jew deviates from the path of Torah, Chas V'Sholom, he rarely becomes merely non-committed. He generally becomes rabidly anti-religious. [Chazal say that a שנה ופירש - one who studied Torah and abandoned it, is the most dangerous threat to Yiddishkeit (Pesachim 49b)]. It is for this reason that Jews who are active in society tend either to work for the furtherance of Torah or go to the other extreme and channel all of their efforts into the most radical groups which are working to undermine the foundations of society. [It is interesting to note that many of the founders of Communism and Socialism, as well as the leaders of the radical groups of the 1960's were Jews.]

That is why Hashem specially warned Klal Yisroel not to follow Mitzrayim or Canaan - for He knew that if they would stray from the proper path, they would not follow the "middle-of-the-road" nations, but would gravitate to the other end of the spectrum and would, chas v'sholom, become the leaders of the most depraved and degenerate elements of society. The Gemorah relates, how at one point in time, heathens would go to Jews who were

estranged from the Torah to learn the most modern forms of Avoda Zoro. Chazal say - כמתוקנין שבהם לא עשיהם, - "Like the better nations you did not do; like the most corrupt ones you did."

HALACHIC DISCUSSIONS

(not to be relied upon for Halacha L'Ma'aseh)

If two or three people are reciting Kaddish but they are not saying it precisely together, if they are all within *Toch K'dei Dibbur* of each other - one can answer to the first or the last and it is considered as if he answered to all of them (see Sefer Notrei Amein, p. 167-8).

QUESTIONS OF THE WEEK

- 1) Into which part of the Beis Hamikdash did people go only once in seven years?
- 2) If a חולה שיש בו סכנה on Shabbos requires meat, and there is only *neveila* available, do we feed it to him or is it permissible to slaughter Kosher meat for him?
- 3) What was the law concerning the wife of Eliyahu after he ascended to the heavens - was she permitted to remarry, or was she forbidden, since the Torah permits remarriage only after divorce or the death of the husband, neither of which took place in this instance?
- 4) Can one perform *Kisui Hadam* with snow?
- 5) What misfortune would befall the *Ish Iti* - the one who brought the *Se'ir La'azazel* - to the wilderness?
- 6) Would one be punished by *Kareis* if he ate a full *Kezayis* of food on Yom Kippur?
- 7) Is there a prohibition of *Kil'ayim* for a man and an animal to pull a plow?
- 8) Does the Mitzva of *Kisui Hadam* apply to blood that was cooked or salted?
- 9) If one gives Kiddushin to two sisters at the same time, is the Kiddushin valid for one of them?
- 10) Which person is prohibited by the Torah to be married to two women at the same time?
- 11) If a Kohein Godol performs the *Avoda* on Yom Kippur while he is either unmarried or married to two women, is the *Avoda* valid?

ANSWERS

- 1) Someone entered the *Aliya* above the Kodosh Kodoshim only once in seven years (see Pesachim 86a; Rambam, Hil. Beis Habechira 7:23).
- 2) If a *חולה שיש בו סכנה* requires meat on Shabbos and only *Basar Neveila* is available, it is permissible to slaughter Kosher meat for him unless he must eat it immediately, in which case we give him *Neveila* (Orach Chaim 323:14).
- 3) According to the Terumas Hadeshen (Pesakim 102) the wife of Eliyahu was permitted to remarry after her husband ascended to the heavens since only an *Eishes Ish* is forbidden to remarry; not an *Eishes Malach* (see Bach, Even Ho'ezer 17:8).
- 4) The Mordechai (Chullin VI, Siman 654) cites the Gaon who permits it based on a Posuk in Iyov that seems to indicate that snow is like earth. However, the Mordechai, Beis Yoseif (Yoreh Deah 28) and all Poskim disagree with this view and forbid it.
- 5) He would not survive the year (Chizkuni 17:11).
- 6) No. He would not be liable for *Koreis* until he consumed the volume of a *Koseves Hagasa* - which is between the volume of a *Kezayis* and a *Kebeitza* (Orach Chaim 612:1).
- 7) There is no prohibition of *Kil'ayim* if a man and an

- animal pull a plow together (Rambam, Hil. Kilayim 2:10, Yoreh Deah 297:16).
- 8) No (Minchas Chinuch 187:4).
- 9) No (Kiddushin 50b).
- 10) A Kohein Godol (Rambam, Hilchos Issurei Bi'ah 17:13, see Ra'avad).
- 11) It is invalid even *Bedi'avad* (Minchas Chinuch 185:7).

NOW AVAILABLE

The sefer *נר מתתיהו* is available for purchase:

- in seforim stores
- via shipping by emailing torahlodaas@gmail.com
- by picking up in Monsey, Queens, or Lakewood. Please be in touch via email.

The sefer *מצא טוב* on *שמחות* and the set of Torah Lodaas volumes 1-5 are available for purchase. Email to purchase.

Due to many practical considerations, Torah Lodaas is only available through e-mail. Anyone who wishes to dedicate an issue or receive Torah Lodaas is asked to send his name and e-mail address to: TorahLodaas@gmail.com

The material for this issue has been reprinted from previous years